

Ontwerp actieplan EU-richtlijn omgevingslawaai

Gemeente Heerlen

Dat.mobility

ADVANCING ANALYTICS

Samenvatting

Vierde Actieplan Geluid moet gezondheid bevorderen

Overlast van geluid heeft effect op de gezondheid en gemoedsrust van inwoners. De European Noise Directive (END, Europese Richtlijn Omgevingslawaai) bevat een aanpak voor de bestrijding van geluidhinder. Doel is de geluidhinder van de meest voorkomende bronnen te verminderen en participatie te bevorderen. De aanpak betekent voor gemeente Heerlen dat we sinds 2006 elke vijf jaar de instrumenten geluidsbelastingkaart en actieplan geluid aanleveren bij het Rijk.

Inmiddels zitten we in tranche 4 van deze cyclus. In januari 2023 is de geluidsbelastingkaart vastgesteld voor het geluid van weg- en railverkeer en bedrijventerreinen in 2021. Op deze kaarten wordt inzicht gegeven in de geluidsniveaus als gevolg van deze bronnen. In de volgende fase moet worden nagegaan in hoeverre maatregelen zijn te nemen om de ergste problemen op het gebied van geluidshinder te verminderen of op te lossen. De resultaten hiervan zijn vastgelegd in het actieplan dat nu voor u ligt.

Het voorliggende ontwerp-actieplan geluid 2024 bevat een evaluatie van het Actieplan geluid 2018 en een voorstel voor maatregelen voor bestrijding van geluidhinder van weg- en railverkeer.

Evaluatie laat afname geluidhinder zien

Wegverkeer is de belangrijkste bron van geluidhinder in Heerlen bij de meeste woningen. Hoewel het totale aantal geluidgehinderde adressen nauwelijks is afgenomen (0,5% t.o.v. 2016), is er een afname van overschreden plandrempels met 5 % te zien. Ook schuift 10% van het totale aantal adressen van de hoogste geluidsklasse naar een lagere geluidsklasse. Een deel van de daling wordt veroorzaakt door getroffen maatregelen aan infrastructuur en voertuigkeuze, maar ook rekentechnische aspecten spelen een rol door het gebruik van een nieuw verkeersmodel.

gemeente	2016	2021
Heerlen	16.407	15.550
Kerkrade	100	42
Landgraaf	3.645	2.980
Brunssum	4.370	2.982
Beekdaelen	-	901
Nuth	338	420
Voerendaal	435	278
Totaal	25.295	22.733

Tabel 3.2: Ontwikkeling aantal geluidgevoelige adressen boven de plandrempel

De maatregelen die succesvol de afgelopen vijf jaar zijn uitgevoerd:

- Aanleg geluidsverminderend wegdek (5 wegen)
- Invoering 30 km-zone (5 wegen)
- Verbetering geluidsisolatie bestaande woningen (afgehandeld 346 adressen, daadwerkelijk maatregelen aan de woning 15)
- Meekoppeling met gebiedsontwikkeling
- Plaatsing 91 laadpalen bij publieke parkeerplaatsen, tot 1 januari 2023
- Uitbreiding van dienstwagenpark van 10 naar 23 elektrische personen-voertuigen
- Aanleg Velocity deelfietsstations plus verbetering kwaliteit fietsnetwerk
- meer thuiswerken d.m.v. Zuid Limburg Bereikbaar promotie.

Reikwijdte actieplan is uitgebreid

Met het oog op de aangekondigde verwachte toename van goederentreinen over ons spoortracée is de scope van het voorliggende actieplan uitgebreid naar railverkeer. In de vorige tranches is steeds de focus gelegd op wegverkeer, omdat er in verhouding veel meer adressen zijn die hinder van wegverkeergeluid ondervinden. Nog steeds is het aantal adressen met hinder vanwege railverkeer zeer laag ten opzichte van wegverkeer, maar de toename van hinder kan in potentie groot zijn.

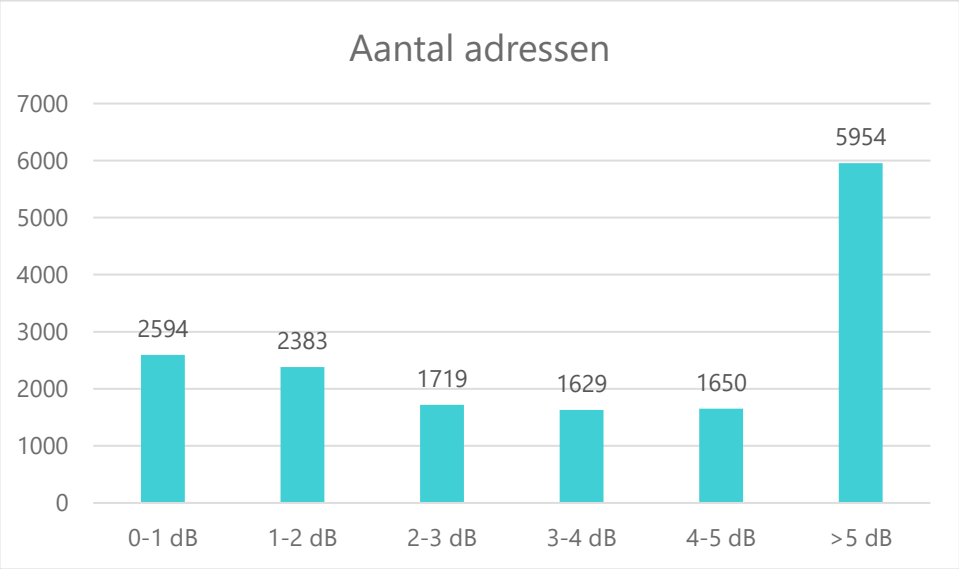
Omdat de invoering van de Omgevingswet op een aantal punten kan leiden tot verslechtering van een goed woon- en leefklimaat, is in het actieplan geluid een hoofdstuk toegevoegd met beleidsneutrale voorstellen voor nieuwe situaties.

Plandrempelsystematiek blijft gehandhaafd

Vanaf de eerste tranche is de hoogte van de plandrempels gerelateerd aan de voorkeurgrenswaarde voor wegverkeer bij bestaande woningen, 53 dB. Dit is nog steeds van toepassing onder de Omgevingswet, zij het dat de voorkeurgrenswaarde nu Standaardwaarde wordt genoemd. De plandrempel voor wonen in de wijk is volgens deze systematiek gelijkgesteld aan 53 dB. Voor wonen in rustiger landelijk gebied is 48 dB aanvaardbaar, voor wonen in centrumgebied 58 dB, omdat het in dit gebied levendiger mag zijn. De enige wijziging in tranche 4 is de aanduiding van het gebied Imstenraderbos als type 'Groen' (voorheen 'landschappelijk waardevol groen'). De hoogte van de plandrempel wijzigt echter niet voor dit gebied.

Ontwikkeling knelpunten van weg- en railverkeer

Op basis van de geluidsbelastingkaart is nagegaan in hoeverre situaties binnen de gemeente aanwezig zijn waar een overschrijding plaatsvindt van de plandrempels voor wegverkeerlawaai (zie afbeelding 2). Hierbij is gebruik gemaakt van de geluidsbelastingen voor het jaar 2040. In figuur 5.2 is aangegeven in welke mate de berekende geluidsbelastingen de plandrempel overschrijden.

Figuur 5.2: Aantal adressen per overschrijdingsklasse (situatie 2040)

In bijlage 1 is te zien langs welke wegen een overschrijding is waar te nemen van de plandrempel.

De plandrempel voor railverkeer wordt op basis van de geluidsbelasting van 2021 niet overschreden. Echter bij volledige benutting van de GPP's wordt op basis van de gegevens uit het Geluidsregister de plandrempel bij 28 woningen overschreden. Dit aantal neemt toe met 9 woningen indien rekening wordt gehouden met extra omleidingen van goederentreinen op het spoor.
Aanvullend op de geluidsbelastingkaart is met een indicatief onderzoek met behulp van kengetallen nagegaan of de toename van geluidbelasting van extra goederentreinen in 2025 zou leiden tot een overschrijding van het binnenniveau in woningen nabij het spoor. Dit is bij 34 woningen het geval. Echter is niet zeker dat dit maximum aantal extra goederentreinen ook daadwerkelijk zal worden gerealiseerd, omdat de vervoerders ook een andere vervoersmodaliteit (weg, water) zullen gaan kiezen als oplossing.

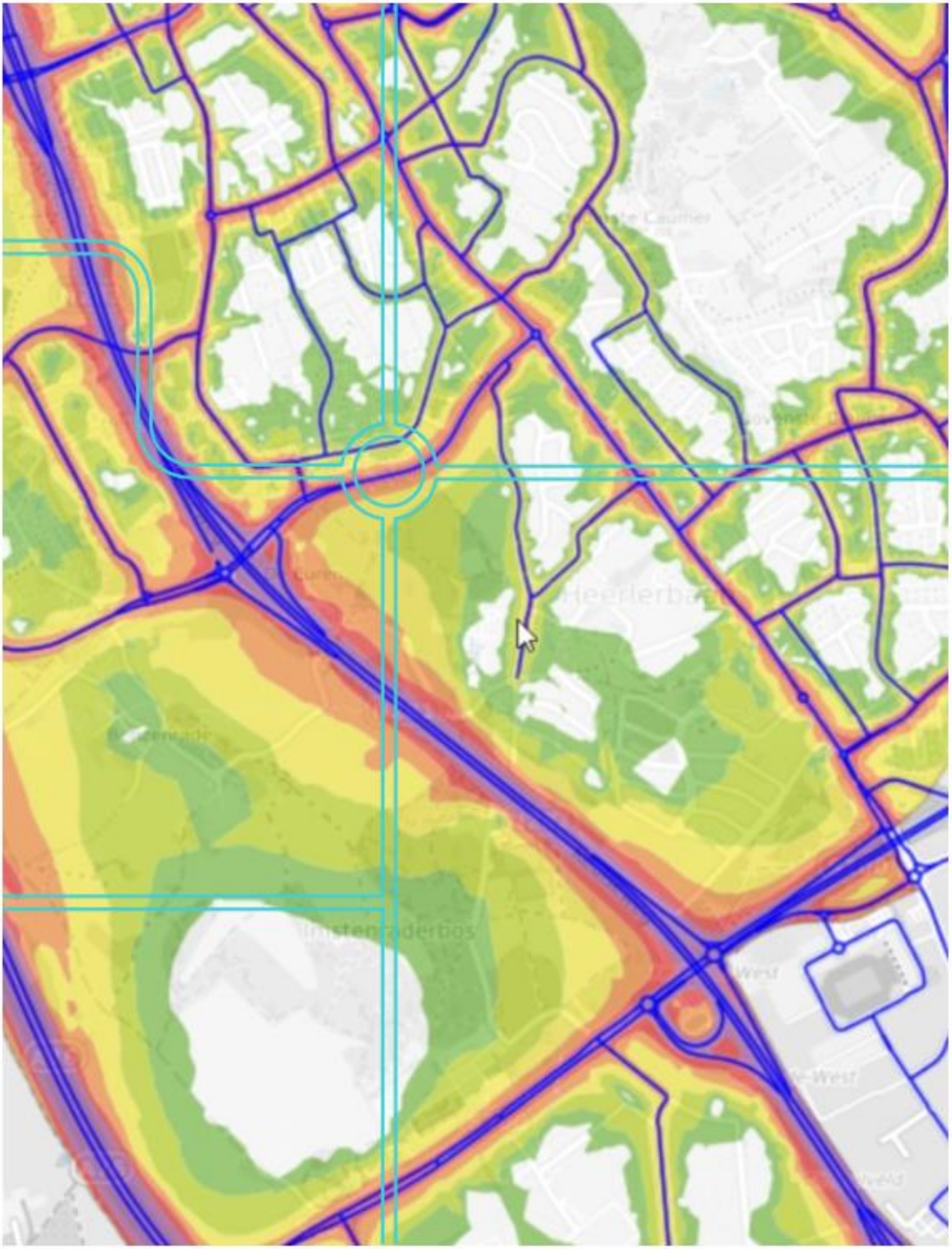
Mogelijke maatregelen om geluidhinder te verminderen

Voorgesteld wordt de volgende maatregelen de komende vijf jaar voort te zetten:

1. Geluidsverminderend wegdek
2. Snelheidsbeperking door meer 30 km/u-wegen
3. Geluidssanering woningen wegverkeerlawaai
4. Duurzame mobiliteit in verkeersbeleid (concessie elektrische laadinfrastructuur stimuleren elektrische voertuigen, langzaam verkeer en OV)
5. Advisering in gebiedsontwikkeling, stiller wegdek uitgebreid met koppeling thema's klimaat
6. Stimuleren bewustwording (gezondheid/duurzaamheid)

De volgende maatregelen zijn nieuw toegevoegd:

7. Monitoringsproject plus geluidssanering woningen railverkeer
8. Pilot lawaaiflitspaal
9. Schoon Emissieloos Bouwen voor GWW-projecten
10. Maatschappelijk verantwoord inkopen voor thema milieu/luchtkwaliteit/klimaat
11. Flankerende gebouwmaatregelen
12. Beleidsneutrale voorstellen voor geluidruimte bij nieuwe situaties.

Dat.mobility BV is onderdeel van Goudappel Groep.

Snipperlingsdijk 4
7417 BJ Deventer
Nederland

Postbus 161
7400 AD Deventer
Nederland

+31(0) 570 666 222
info@dat.nl
www.dat.nl

BTW NL 0062 45 079 B01
KVK 2710 3813
IBAN NL59 INGB 0701 2168 08